

Riječ, slika i neprijatelj

KONFERENCIJA O MEDIJIMA NA ZAPADNOM BALKANU RIJEČ, SLIKA I NEPRIJATELJ

Reagovanje na tekstove *Ko to tamo zloupotrebljava* i *Razapećemo vas (bar) na izložbi!* Od 20. i 21. decembra

Razbijeno ogledalo HRA

Ako je nešto bilo posebno dobro, kao posljedica održane Konferencije „Riječ, slika i neprijatelj“, jeste to da su mnoge maske pale i da su se mnoge pojave i ličnosti ogolile i pokazale u pravom svjetlu.

Danima su vlasnici i nekoliko novinara dva privatna medija – „Vijesti“ i „Monitora“ - vrištali kako je Konferencija organizovana protiv njih, iako ih niko na samoj konferenciji nije pominjao, ako izuzmemo promociju knjige Šekija Radončića, gdje su oni morali biti imenovani jer su, prosto, glavni akteri knjige koja detaljno razobličava brutalnu, besprizornu višegodišnju hajku protiv jednog čovjeka. Danima se javnost pokušavala ubijediti da su „neprijatelji“ iz naslova konferencije „kritički“ mediji. Pisani su pamfleti u novinama, slala urgentna pisma na brojne međunarodne adrese, sve sa namjerom da se pokaže i dokaže da su gosti Konferencije „Riječ, slika i neprijatelj“ – njih oko 150 iz najuglednijih medija iz regiona - u stvari polupismeni novinari, izmanipulisani, samozvani medijski eksperti, silom privedeni u Podgoricu da bi, eto, uništili ili makar zaustavili „kritičke medije“.

Kampanja, garnirana brojnim uvredama i diskvalifikacijama, imala je samo efekat bumeranga: upravo su se vlasnici „kritičkih medija“ sami identifikovali kao ključni kreatori medijske prakse kojoj su podmetačine, obmane i političko svrstavanje postali, na žalost po crnogorsko društvo, neraskidivi dio uređivačke politike.

Onda se - reklo bi se ničim izazvana - sa istorijske distance od skoro mjesec i po, javila g-đa Tea Gorjanc Prelević, sva potrešena i uzbuđena, tvrdeći kako je Konferencija bila događaj sa „zastrašujućom porukom prema onima koji se usude da o vlastima pišu, a posebno da ih kritikuju“. U navodnom pismu organizatorima, koji zamislite nije poslao niti jednom navedenom pojedincu, ali je zato dobila feljtonski prostor u samo jednom mediju-Vijestima, koji su jedini i kukakli što je konferencija organizovana. Lako je zaključiti da su oni i naručioci ovoga skribomanskog pamfleta. Uživljavajući se u dvostruku ulogu – odbrane „kritičkih medija“ i optužbe onih koji ukazuju na njihov neprofesionalizam – gđa Gorjanc-Prelević zaključuje da je, eto, Konferencija nešto nalik organizovanom udaru na crnogorsko društvo i njegov sistem vrijednosti. „Izložba liči na organizovani pokušaj zbunjivanja i zastrašivanja građana, na odvratanje građana ne samo od kritike vlasti, već i od bezazlenog interesa za predstavnike vlasti u Crnoj Gori“, upozorava Gorjanc-Prelević.

MSS medijski savjet za samoregulaciju

DRUŠTVO
CRNOGORSKIH
NOVINARA

UNEM

Ustavni sud Republike Crne Gore

U L S M
Ustavni sud Republike
Crne Gore

PUBLIC POLICY
INSTITUTE

Konferenciju podržali:

Ova providna zamjena teza kojom barata g-đa Gorjanc Prelević nije nova i nije originalna, nadali smo se da će gospođa pronaći neki mudriji argument u zaštitu njoj bliskih medija. Gospođa Gorjanc-Prelević je na čelu nevladine organizacije koja bi, ili bi barem trebalo, da se bavi zaštitom ljudskih prava a ne kritikom i gonjenjem onih koju ukazuju na pogubnost prakse medijske satanizacije. Gorjanc Prelević se stavila u otvorenu odbranu manipulativnog, reketaškog, kompromitovanog crnogorskog novinarstva koje tako jasno razotkriva izložba „Riječ, slika i neprijatelj“.

Upravo takva medijska praksa godinama urušava vrijednosti novinarske profesije i mijenja društvenu ulogu medija koji - umjesto da stimuliraju kritičku svijest - pretvaraju se u puko sredstvo vlasnika medija, javnu batinu koja služi za obračune, lično bogaćenje medijskih tajkuna ili upotrebu medija u dnevno-političke svrhe.

Ovako izvrnuta pravila dovela su do takvih apsurdna da, primjera radi, žrtve deportacije iz '92. budu proglašene krivima, jer se nijesu uklopile u interese vlasnika nekih medija dvadeset godina poslije zločina; da pobjeda Obame na američkim izborima bude proglašena kao veliki poraz zvanične Podgorice; da visoki evropski zvaničnici budu okrivljeni da su plaćenici istog režima, jer su se usudili ponekad da pohvale Crnu Goru.

G-đa Gorjanc Prelević se prihvatila zadatka da bude advokat ovakvih medija i ovakve novinarske prakse. Prije godinu dana je pokrenula projekat monitoringa Medijskog savjeta za samoregulaciju sa ciljem da opstruira ovo tijelo u razobličavanju manipulativne medijske stvarnosti i uspostavljanju istinske samoregulacije. Paralelno sa tim, pokrenula je takođe i sopstveni monitoring medija u cilju relativizovanja svih kršenja profesionalnih standarda. Njeni „experti“ su tako pronalazili stotine prekršaja Kodeksa novinara, a sve sa idejom da se medijska realnost u nas prikaže kao sveopšte nepoštovanje standarda u kojoj niko nije nevin. Na taj način se perfidno prikriva manipulacija koju njoj bliski mediji cijelo vreme prave i relativizuje ukupan problem. Kada su svi grešni, niko nije kriv.

Sada se g-đa Gorjanc Prelević prihvatila i odbrane takozvanih kritičkih medija od izložbe „Riječ slika i neprijatelj“. Odabrala je nekoliko naslovnih strana iz konteksta hiljadu naslovnica i tumačila ih sa aspekta, kod tih medija nepostojećeg, javnog interesa i još protestuje što autor izložbe nije ostavio pojašnjenja svake naslovnice.

Muka je - i profesionalna bruka - kada se neznaveni samopromovišu u medijske eksperte. Zato su gđi Gorjanc-Prelević izgleda potrebna dodatna objašnjenja. Ukratko: izložba „Riječ, slika i neprijatelj“ je pregled neprofesionalne novinarske prakse; priređivači nijesu falsifikovali ili montirali već publikovali originalne naslovnice printanih medija iz Crne Gore i regiona koje su ogleadni primjeri kršenja novinarskog kodeksa ili pak pokazuju metode medijskog spinovanja. Primjeri iz međunarodne prakse su ustupljeni organizatorima izložbe upravo od organizacija i samoregulatornih tijela iz inostranstva – riječ je o slučajevima koji su detektovani kao poražavajuća zloupotreba novinarske profesije.

---

 medijski savjet za samoregulaciju

 **DRUŠTVO
CRNOGORSKIH
NOVINARA**

 UNEM

 U L S M
Ustavni sud Crne Gore

 **PUBLIC POLICY
INSTITUTE**

Konferenciju podržali:

Međutim, nije kod izvršne direktorice HRA riječ samo o neznanju: ona pokušava da zaštiti vlastite interese. **Imajući u vidu da je porodica g-đe Gorjanc Prelević suvlasnik nedjeljnika „Monitor“** čije su naslovnice – između ostalih - istaknute na izložbi, onda su jasniji i ovolika nervoza i ovako agresivan nastup prema autorima izložbe. Nije nam samo jasno: **kako je gospođa spojila vlasništvo u mediju sa ulogom samoproглаšenog „nezavisnog“ arbitra medijske scene? Ili, možda, izvršna direktorka HRA misli da – samo za nju – ne važi pravilo o konfliktu interesa?**

Stoga bi bilo dobro da gospođa Tea Gorjanc – Prelević, umjesto što se bavi poslom koji ne zna, javno odgovori: da li je upoznala britansku ambasadu, koja hiljadama eura finansira njen projekat praćenja Medijskog savjeta za samoregulaciju i ostalih medija, sa očiglednim konfliktom interesa? Ili je, možda, prećutala britanskoj ambasadi tu bitnu informaciju, sve u strahu da ambasada ne bi podržala ovakvu vrstu projekta da je imala sve informacije o nosiocu projekta?

I još jedno pitanje za gospođu Gorjanc-Prelević: Da li Evropska komisija zastrašuje medije u Crnoj Gori kada u svakom izvještaju o napretku uredno pominje problem poštovanja profesionalnih i etičkih standarda u crnogorskim medijima ili želi da ukaže na problem?

Autori izložbe nijesu htjeli ništa više od toga.

S poštovanjem,

Ranko Vujović, predsjednik Upravnog odbora konferencije

Organizatori konferencije „Riječ slika i neprijatelj“:

1. Medijski savet za samoregulaciju
2. Društvo crnogorskih novinara
3. Udruženje nezavisnih elektronskih medija
4. Asocijacija elektronskih emitera Crne Gore
5. Udruženje lokalnih štampanih medija Crne Gore
6. Institut za javnu politiku

---

 medijski savjet za samoregulaciju

 DRUŠTVO CRNOGORSKIH NOVINARA

 UNEM

 Ministarstvo kulture

 U.L.S.M.
Udruženje lokalnih štampanih medija Crne Gore

 PUBLIC POLICY INSTITUTE

Konferenciju podržali:

